

[Domov](#) > ... > [Sprožitev Sodnega Postopka](#) > [Kje In Kako](#) > [Stroški](#) > [Ireland](#)

Stroški

Vsebino zagotavlja

Irska

Irska

Na tej strani so na voljo informacije o stroških postopka na Irskem.

Predpisi, ki urejajo plačila za storitve zaposlenih v pravniških poklicih

Pravni svetovalci (*solicitors*)

Podlaga za plačilo pravnim svetovalcem se lahko določi v smislu pravnih postopkov (tj. svetovanje in zastopanje v postopkih pred sodiščem, tribunalom ali arbitražo) in nepravdnih postopkov. Kar zadeva pravne postopke, se lahko stroški nadalje opredelijo kot stroški pravnega svetovalca in stranke (tj. stroški, ki jih stranka plača svojemu pravnemu svetovalcu) ter stroški med strankama (tj. stroški, ki jih plača ena stranka v postopku drugi stranki v postopku).

Pravdni postopki

Temeljna primarna zakonodaja*

- Zakon o odvetnikih in pravnih svetovalcih iz leta 1849
- Zakon o odvetnikih in pravnih svetovalcih iz leta 1870
- Člen 68 zakona o spremembah zakona o pravnih svetovalcih iz leta 1994
- Člen 94 zakona o sodiščih iz leta 1924
- Člen 78 zakona o sodiščih iz leta 1936
- Člen 8 priloge 8 k zakonu o sodiščih (dodatne določbe) iz leta 1961
- Člen 17 zakona o sodiščih iz leta 1981
- Člen 14 zakona o sodiščih iz leta 1991
- Člen 68 zakona o spremembah zakona o pravnih svetovalcih iz leta 1994
- Člena 27 in 46 zakona o sodiščih in sodnih uradnikih iz leta 1995

Temeljna sekundarna zakonodaja*

- Člen 22, odstavki 4, 6 in 14(3) Člen 27, odstavek 1A, člen 99 in dodatek W pravilnika višjih sodišč
- Člen 15, odstavki 14, 15 in 21, ter člen 66 pravilnika okrožnih sodišč
- Člena 51 in 52 ter priloga E pravilnika okrajnih sodišč

Sodna praksa

- Odločbe sodišč o razlagi zadevne zakonodaje

Nepravdni postopki

Temeljna primarna zakonodaja*

Zakon o nagrajevanju pravnih svetovalcev iz leta 1881

Temeljna sekundarna zakonodaja*

- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1884
- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1960
- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1964
- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1970
- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1972
- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1978
- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1982
- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1984
- Splošni odlok o nagradah pravnim svetovalcem iz leta 1986
- Odstavka 210 in 239 pravilnika o evidentiranju nepremičnin iz leta 1972

Sodna praksa

- Odločbe sodišč o razlagi zadevne zakonodaje

* Sklicevanja na zakonodajo se nanašajo na zadevne zakone, odloke ali pravilnike, kakor so bili spremenjeni. Zakonodaja, izdana po letu 1922, je na voljo na strani o [irski zakonodaji na spletu](#) in na spletnem mestu [irskega parlamenta](#).

Pravniki (*lawyers*)

Beseda „pravniki“ (*lawyers*)“ opisuje dve skupini pravnikov v irskem pravnem sistemu, tj. pravne zastopnike (*solicitors*) in odvetnike (*barristers*).

Odvetniki (*barristers*)

Odvetniški honorarji se obravnavajo kot izdatki pravnih svetovalcev, ki se jim zaračunajo, in kot taki štejejo za izdatek pravnega svetovalca ter so urejeni v zakonodaji o honorarjih pravnih svetovalcev in odločbah sodišč glede honorarjev svetovalcev: glej zlasti člen 27 zakona o sodiščih in sodnih uradnikih iz leta 1995 ter zadeve Kelly proti Breen [1978] I.L.R.M. 63; State (Gallagher Shatter & Co.) proti de Valera [1991] 2 I.R. 198; v Superquinn proti Bray U.D.C. (No. 2) [2001] 1 I.R. 459.

Sodni izvršitelji

Honorarje šerifov, vročevalcev in sodnih izvršiteljev za izvrševanje odredb sodišč ureja odlok o honorarjih in stroških šerifov iz leta 2005, ki vključuje določbe o nagradah, ki se zaračunajo ob vložitvi naloga za izvršbo, proviziji, potnih stroških, odstranitvi in hrambi zaseženega blaga ali živine.

Pravni zastopniki (*advocates*)

Posebne skupine pravnikov pod imenom „pravni zastopniki“ v irskem pravnem sistemu ni.

Fiksni stroški

Fiksni stroški v civilnem postopku

Fiksni stroški strank v civilnem postopku

Z izjemo postavk iz odstavka 1A(3) in odstavka 9 člena 27 (stroški, ki jih plača stranka, ki vloži vlogo po tem, ko je nasprotna stranka vložila predlog za izdajo zamudne sodbe, ker prva stranka ni vložila vloge), dodatka W k pravilniku vrhovnega sodišča in priloge E k pravilniku okrajnih sodišč, so po navadi stroškovne postavke odvisne od posameznega postopka.

Stroški, ki jih treba plačati, prav tako vključujejo plačila, kot so sodne takse, ki jih z odloki o taksah določijo vrhovno in višje sodišče oziroma okrožno in okrajno sodišče.

Na tej povezavi je na voljo več informacij o [stopnjah sodnih taks](#).

Faza civilnega postopka, v kateri je treba plačati fiksne stroške

V primerih odstavka 1A(3) in odstavka 9 (stroški, ki jih plača stranka, ki vloži vlogo po tem, ko je nasprotna stranka vložila predlog za izdajo zamudne sodbe, ker prva stranka ni vložila vloge) člena 27 se stroški plačajo ob zavrnitvi predloga za izdajo zamudne sodbe.

Stroški iz dodatka W k pravilniku višjih sodišč se povrnejo:

- pravnemu svetovalcu stranke v enem mesecu po tem, ko ta prejme stroškovnik, če stranka v tem času ni zahtevala presoje stroškovnika (člen 2 zakona o odvetnikih in pravnih svetovalcih iz leta 1849). Stranka lahko v vsakem primeru zahteva in pridobi presojo stroškovnika v 12 mesecih od prejema stroškovnika. Po preteku 12 mesecev ali po plačilu zneska stroškovnika lahko sodišče, če posebne okoliščine zadeve tako zahtevajo, pošlje stroškovnik v presojo, če je bil zahtevek za to pri sodišču vložen v 12 koledarskih mesecih po plačilu stroškovnika;
- stranki, ki je plačala stroške drugi stranki, in sicer ob izdaji potrdila o presoji stroškov ali v skladu s sporazumom, ki ga skleneta stranki glede plačila.

Stroške iz priloge E k pravilniku okrajnih sodišč plača:

- stroške zamudne sodbe stranka, zoper katero se izda zamudna sodba;
- druge stroške stranka, ki ji je sodišče naložilo plačilo stroškov ob izdaji sklepa o stroških.

Fiksni stroški v kazenskem postopku

Fiksni stroški strank v kazenskem postopku

Za stranke v kazenskih postopkih ni fiksnih stroškov. V kazenskih postopkih se sodne takse ne zaračunavajo.

(Okrajno sodišče lahko v skrajšanih kazenskih postopkih naloži plačilo stroškov stranki, ne pa tudi direktorju državnih tožilcev ali policijskemu uradniku, ki izvaja pregon. Okrožno sodišče in osrednje kazensko sodišče (sodišči, pristojni za preizkus obtožnice) imata diskrecijsko pravico glede prisojanja stroškov:

- za oprostilne sodbe (zoper katere se je mogoče pritožiti pri kazenskem prizivnem sodišču);
- kadar obtožnica vsebuje nepotrebne točke, je brez potrebe predolga ali vsebinsko pomanjkljiva;
- kadar je sojenje preloženo zaradi spremembe obtožnice ali
- kadar se odredi poseben postopek za določeno točko v obtožnici.)

Fiksni stroški v ustavnem postopku

Fiksni stroški strank v ustavnem postopku

Za sojenje v ustavnih postopkih sta pristojna višje in vrhovno sodišče. Posebnega režima za stroške ali takse v teh postopkih ni. Fiksni stroški, ki so v takih postopkih dovoljeni, so določeni v dodatku W k pravilniku višjih sodišč. Sodne takse, ki jih je treba plačati, so določene z odlokom vrhovnega in višjega sodišča.

Na tej povezavi je na voljo več informacij o [višini sodnih taks](#).

Faza ustavnega postopka, v kateri je treba plačati fiksne stroške

Sodne takse je po navadi treba plačati ob vložitvi zadevnih listin.

Predhodne informacije, ki jih morajo zagotoviti pravni zastopniki

Pravice in obveznosti strank

Člen 68 zakona o spremembi zakona o pravnih svetovalcih iz leta 1994 določa:

1. „68.—(1) Ob prejemu navodil za zagotavljanje pravnih storitev za stranko ali takoj, ko je izvedljivo, pravni svetovalac zagotovi stranki v pisni obliki podrobne podatke:

1. o dejanskih stroških ali
2. kadar zagotovitev podatkov o dejanskih stroških v danih okoliščinah ni mogoča ali izvedljiva, oceno (čim natančnejšo) stroškov ali
3. kadar zagotovitev podatkov o dejanskih stroških ali ocena takih stroškov v danih okoliščinah nista mogoči ali izvedljivi, podlago, po kateri pravni svetovalec ali njegovo podjetje zaračunava stroške za take pravne storitve in, kadar take pravne storitve vključujejo zastopanje v pravnem postopku, s podrobnimi podatki v pisni obliki glede okoliščin, v katerih se lahko od stranke zahteva, da plača stroške katere koli druge stranke ali strank, in glede okoliščin, če obstajajo, v katerih obveznost stranke, da plača stroške storitev pravnega svetovalca, ne bo v celoti poplačana z morebitnim zneskom stroškov, ki se izterjajo v pravnem postopku od katere koli druge stranke ali strank (ali zavarovalnice take stranke ali strank).
2. Pravni svetovalec ne zastopa stranke v pravnem postopku (ki ni v zvezi s postopki izključno za povračilo dolga ali zahtevani znesek), če se vsi stroški ali del stroškov stranke izračunajo kot določen odstotek ali delež odškodnine ali drugega zneska, ki se bo morda izplačal stranki, povrnitve stroškov, ki se zaračunajo v nasprotju s tem odstavkom, pa s tožbo zoper navedeno stranko ni mogoče izterjati.
3. Pravni svetovalec ne odšteje ali si prisvoji zneska v zvezi z vsemi stroški ali njihovim delom od zneska odškodnine ali drugega premoženja, ki se izplača stranki zadevnega pravnega svetovalca in izhaja iz pravnega postopka, ki ga v imenu zadevne stranke izvaja zadevni pravni svetovalec.
4. Odstavek 3 tega člena se ne uporablja, da se pravnemu svetovalcu prepreči, da bi se kadar koli dogovoril s stranko, da se mu znesek za stroške plača iz odškodnine ali drugega premoženja, ki se bo morda izplačalo stranki in izhaja iz pravnega postopka, ki ga v imenu zadevne stranke izvaja zadevni pravni svetovalec ali njegovo podjetje.
5. Dogovor v skladu z odstavkom 4 tega člena ni izvršljiv zoper stranko pravnega svetovalca, razen če je tak dogovor v pisni obliki in vključuje oceno (čim natančnejšo) tega, kar pravni svetovalec razumno verjame, da je mogoče izterjati od druge stranke ali strank (ali zavarovalnic take stranke ali strank) v zvezi s stroški pravnega svetovalca v primeru, da ta stranka izterja odškodnine ali drugo premoženje, ki izhaja iz takega pravnega postopka.
6. Ne glede na druge pravne določbe s tem učinkom pravni svetovalec na stroškovniku, ki ga predloži stranki čim prej po sklenitvi pravnega posla, ki ga pravni svetovalec opravi v imenu svoje stranke, prikaže:
 1. povzetek pravnih storitev, zagotovljenih stranki v povezavi s takim pravnim postopkom;
 2. skupni znesek odškodnine ali drugih sredstev, ki jih izterja stranka v takem pravnem postopku, in
 3. podrobne podatke o vseh stroških ali njihovem delu, ki jih je pravni svetovalec izterjal v imenu stranke od druge stranke ali strank (ali zavarovalnice take stranke ali strank),
 4. ter na stroškovniku so ločeno prikazani zneski honorarjev, izdatkov, izplačil in stroškov, ki so nastali v povezavi z zagotavljanjem takih pravnih storitev.
7. Nič v tem členu ne preprečuje nobeni osebi, da ne bi uveljavljala obstoječih zakonitih pravic in od pravnega svetovalca zahtevala, da stroškovnik predloži v presojo, ali na podlagi načela stranka – stranka ali pravni svetovalec – lastna stranka, ali omejuje pravic katere koli osebe ali odvetniškega združenja v skladu s členom 9 tega zakona.
8. Kadar pravni svetovalec stranki predloži stroškovnik za opravljene pravne storitve in se stranka z zneskom ne strinja (ali z delom zneska), pravni svetovalec:
 1. sprejme ustrezne ukrepe za razrešitev zadeve sporazumno s stranko in
 2. obvesti stranko v pisni obliki glede:

(i) njene pravice, da od pravnega svetovalca zahteva, naj stroškovnik ali njegov del predloži v presojo uradniku za oceno stroškov višjega sodišča na podlagi načela pravni svetovalec – lastna stranka, in

(ii) pravice stranke, da se pritoži pri odvetniškem združenju v skladu s členom 9 tega zakona, ker ji je bil izdan stroškovnik s previsokim zneskom.

1. V tem členu „stroški“ vključujejo takse, izdatke, izplačila in stroške.
2. Določbe tega člena se uporabljajo ne glede na določbe zakona o odvetnikih in pravnih svetovalcih (Irska) iz leta 1849 ter zakona o odvetnikih in pravnih svetovalcih (Irska) iz leta 1870.“

Odstavek 12.6 Kodeksa ravnanja skupščine odvetniške zbornice Irske določa:

„12.6 Ob prejemu navodil za zagotavljanje pravnih storitev ali takoj ko je izvedljivo, odvetnik na zahtevo zagotovi pravnemu svetovalcu, ki je dal navodila, ali stranki v primeru dostopa v skladu s shemo neposrednega strokovnega pristopa podrobne podatke v pisni obliki, ki potrjujejo:

1. dejanske stroške ali
2. kadar zagotovitev podatkov o dejanskih stroških v danih okoliščinah ni mogoča ali izvedljiva, oceno (čim natančnejšo) stroškov ali
3. kadar zagotovitev podatkov o dejanskih stroških ali ocena takih stroškov v danih okoliščinah nista mogoči ali izvedljivi, podlago, po kateri se zaračunajo stroški.

O obliki zapisa takih podatkov odloča posamezni odvetnik.“

Pravna podlaga za stroške postopka

Kje najti informacije o pravni podlagi za stroške postopka na Irskem?

Informacije so na voljo na spletnem mestu [urada za oceno stroškov](#) (*Taxing Master's Office*) skupaj z gradivom, ki si ga je mogoče prenesti s strežnika.

V katerih jezikih lahko dobim informacije o pravni podlagi za stroške postopka na Irskem?

Informacije o pravni podlagi za stroške postopka na Irskem so na voljo v angleščini.

Kje lahko dobim informacije o mediaciji?

- Člen 7(1) zakona o prenehanju življenjske skupnosti in reformi družinskega prava iz leta 1989 določa, da kadar je pri sodišču vložena vloga za izdajo odločbe o prenehanju življenjske skupnosti, sodišče zakoncema ponudi možnost za spravo in v skladu s tem lahko kadar koli preloži postopek z namenom, da se zakoncema da priložnost, če oba tako želita, da razmislita o medsebojni spravi s pomočjo tretje osebe ali brez nje.
- Člen 7(3) določa, da sodišče preloži postopek, da omogoči zakoncema, če oba tako želita, da se s pomočjo tretje osebe ali brez nje sporazumeta o pogojih prenehanja življenjske skupnosti.
- Člen 8(1) in (3) zakona o družinskem pravu (razveza zakonske zveze) iz leta 1996 vsebuje podobne določbe glede postopka razveze zakonske zveze.
- Člena 15 in 16 zakona o civilni odgovornosti in sodiščih iz leta 2004 določata postopek mediacije za pravdne spore glede telesnih poškodb.
- Odstavek 6(1)(xiii) člena 63A in odstavek 6(1)(xiii) člena 63B omogočata sodniku z gospodarskega seznama in sodniku v konkurenčnih postopkih pred višjim sodiščem, da na predlog katere koli stranke ali po uradni dolžnosti odločita, da se postopek ali katero koli vprašanje v njem preloži za največ 28 dni, kadar sodnik meni, da je ustrezno, da se strankama omogoči, da premislita, ali naj se postopek ali vprašanje predloži v postopek mediacije, sprave ali arbitraže, in kadar se stranki za to odločita, podaljša čas, da stranki izpolnita morebitne pogoje sklepov sodišča ali drugih aktov sodišča.

Več informacij o mediaciji je na voljo na spletnem mestu [agencije za podporo družini](#).

Kje najti informacije o povprečnem trajanju različnih postopkov?

Več informacij je na voljo na strani o [letnih poročilih sodne službe](#).

Davek na dodano vrednost

Kje so na voljo informacije? Koliko znašajo veljavne stopnje davka na dodano vrednost?

Glej spletno mesto [irske davčne in carinske službe](#).

Pravna pomoč

Veljavni dohodkovni prag na področju civilnega pravosodja

Prag razpoložljivega dohodka v civilnih zadevah je 18 000 EUR po odbitku fiksnih stroškov za vzdrževane člane družine, nastanitev, davke in socialno zavarovanje.

Več informacij je na voljo na spletnem mestu [ministrstva za pravosodje, enakost in zakonodajno reformo](#) ter spletnem mestu [odbora za pravno pomoč](#).

Veljavni dohodkovni prag na področju kazenskega pravosodja za obtoženca

[Shema pravne pomoči v kazenskih postopkih](#), ki jo upravlja ministrstvo za pravosodje, enakost in zakonodajno reformo, določa, da je brezplačno pravno pomoč v določenih okoliščinah mogoče odobriti za obrambo oseb v kazenskih postopkih, ki za to nimajo dovolj sredstev. Zakonsko določenega dohodkovnega praga ni. Obdolženec ima pravico, da ga sodišče, pred katerim poteka sojenje, obvesti o pravici do pravne pomoči. Dodeljena pravna pomoč upravičencu omogoča storitve pravnega svetovalca in v določenih okoliščinah največ dveh svetovalcev pri pripravi in vodenju obrambe ali vložitvi pravnega sredstva. Sodišča so kot organ sodne veje oblasti pristojna za dodelitev pravne pomoči. Vlogo za pravno pomoč je mogoče vložiti pri sodišču

1. osebno ali
2. po zakonitem zastopniku ali
3. pisno pri sodnem tajniku.

Vložnik mora sodišču dokazati, da nima dovolj sredstev za plačilo pravne pomoči. Odločitev je povsem odvisna od posameznega sodišča, saj smernic o finančni upravičenosti ni. Sodišče se mora prepričati, da je zaradi „resnosti obtožb“ ali „izjemnih okoliščin“ v interesu pravosodja nujno, da ima vložnik pravno pomoč. Vendar pa se v postopku zaradi umora ali v postopku s pravnim sredstvom zoper odločbo prizivnega kazenskega sodišča, o katerem odloča vrhovno sodišče, brezplačna pravna pomoč zagotovi le zaradi nezadostnih sredstev.

Sodišče lahko od vložnika zahteva, da izpolni izjavo o sredstvih. Če vložnik namenoma da napačne podatke ali prikrije odločilno dejstvo z namenom pridobitve pravne pomoči, stori kaznivo dejanje. Za tako kaznivo dejanje se lahko naloži globa ali zaporna kazen ali oboje.

Veljavni dohodkovni prag na področju kazenskega pravosodja za žrtev

Prag razpoložljivega dohodka ne obstaja za vložnike pravnih sredstev v nekaterih zadevah spolnega nasilja, kadar ti vložniki zaprosijo za pravno pomoč pri odboru za pravno pomoč v kazenskih zadevah, v katerih se bo obramba na obravnavi sklicevala na zgodovino spolnega ravnanja vložnika pravnega sredstva.

Drugi pogoji, povezani z dodelitvijo pravne pomoči žrtvam

Pravna pomoč se samodejno dodeli vložnikom pravnih sredstev v nekaterih zadevah spolnega nasilja. Vse druge žrtve morajo izpolnjevati enaka merila, kot veljajo za splošno prebivalstvo.

Drugi pogoji za dodelitev pravne pomoči za obtožence

Drugih pogojev ni, prav tako ni posebnih določb v zvezi z mladoletniki.

Brezplačni sodni postopek

V določenih okoliščinah sodnih taks ni treba plačati, na primer v postopkih na področju družinskega prava in določenih postopkih v zvezi z mladoletniki. Za podrobnejše informacije glede okoliščin, v katerih sodnih taks ni treba plačati, glej [takse in oprostitve](#) na spletnem mestu sodne službe.

Kdaj mora stranka, ki v postopku ni uspela, nasprotni stranki povrniti stroške?

Odločitev o stroških je v pristojnosti sodišča. Sodišče mora to diskrecijsko pravico izvrševati v skladu z veljavnimi predpisi in načeli sodne prakse sodišč. Temeljno pravilo na primer določa, da stroški sledijo dogodku, tj. da stranka, ki v postopku ne uspe, plača stroške stranke, ki v postopku uspe. Veljajo tudi izjeme od tega pravila, kar pa je odvisno od okoliščin posameznega primera. Na primer, stranka, ki uspe v postopku, morda ne bo dobila plačanih vseh svojih stroškov, če sodišče meni, da je zavlačevala ali nepotrebno podaljševala postopek, ali če, čeprav je v postopku uspela, nekaterim njenim zahtevkom ni bilo ugodeno. V nekaterih zadevah, ki vključujejo ustavna vprašanja, in v zadevah v javnem interesu se lahko stranki, ki v postopku ne uspe, povrne del stroškov ali pa se ji povrnejo vsi stroški.

Nagrade izvedencem

V primeru pravne pomoči v civilnih zadevah odbor določi lestvico nagrad, ki jo uporablja za različne kategorije izvedencev. Poleg tega si odbor pridržuje pravico, da uporabi posebne nagrade, kadar določene zadeve zahtevajo sodelovanje posebnega ali specializiranega izvedenca. V takih primerih se o nagradi sporazume z vsakim izvedencem posebej, odvisno od opravljenega dela, ravni strokovnega znanja in vrednosti zadeve za osebo, ki se ji nudi pravna pomoč.

V kazenskih zadevah, v katerih je bilo podeljeno potrdilo o pravni pomoči, shema za pravno pomoč v kazenskih zadevah zajema plačilo vseh ustreznih in razumnih stroškov pravnega svetovalca obdolženca, vključno z nagradami za izvedenske priče.

Nagrade prevajalcem in tolmačem

V civilnih pravnih postopkih se o nagradah prevajalcem in tolmačem na splošno dogovorita prevajalec/tolmač in stranka v pravnem postopku. Kadar pa mora stroške ene stranke plačati nasprotna stranka na podlagi sklepa sodišča, zneske nagrad, ki se izplačajo prevajalcem/tolmačem, določi uradnik za oceno stroškov (tj. cenilec pravnih stroškov).

V vsaki zadevi, ki vključuje civilno pravno pomoč, odbor objavi javni razpis in izbere ponudnika izmed organizacij, ki sodelujejo v razpisu.

V kazenskih zadevah, v katerih je bilo podeljeno potrdilo o pravni pomoči, shema za pravno pomoč v kazenskih zadevah zajema plačilo vseh ustreznih in razumnih stroškov pravnega svetovalca obdolženca, vključno z nagradami prevajalcem in tolmačem.

Povezane priloge

[Poročilo Irske o študiji preglednosti stroškov](#) (400 Kb)

Zadnja posodobitev: 18/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.